

Therapie nabestaanden voor rouw na moord

Door het verlies van een naaste door moord of doodslag kunnen nabestaanden een emotioneel en traumatisch rouwproces doorlopen. Een onderzoeker aan de Rijksuniversiteit Groningen keek naar de psychopathologie bij nabestaanden van moordslachtoffers en naar het effect van een gecombineerde behandeling van EMDR en cognitieve gedragstherapie.

Via casemanagers van Slachtofferhulp Nederland en lotgenotenverenigingen werden de gegevens van 312 nabestaanden verzameld, die gemiddeld zeven jaar geleden een naaste hadden verloren.

Met een vragenlijst werd de prevalentie van PTSS en gecompliceerde rouw gemeten, waaruit bleek dat 33% van de nabestaanden zelfgerapporteerde PTSS had en 83% gecompliceerde rouw. Ouders en partners ervoeren meer gecompliceerde rouwklachten dan andere familieleden en rapporteerden ook meer PTSS als het strafproces van de dader nog gaande was. Daarnaast is onder 85 nabestaanden het effect onderzocht van een gecombineerde behandeling van EMDR en cognitieve gedragstherapie om symptomen van PTSS en gecompliceerde rouw te verminderen. Na acht behandelingssessies bleken de symptomen van zowel PTSS (13,9 punten op de Impact of Event Scale; 0 tot 75) als gecompliceerde rouw (14,1 punten op de Inventory of Complicated Grief Scale; 0

tot 88) verminderd te zijn.

Met de gecombineerde EMCR en cognitieve gedragstherapie kunnen nabestaanden de gevolgen van rouw na moord aanpakken met de kans om geestelijk weer te herstellen. Momenteel wordt de onderzochte behandeling via Netwerk Traumatisch Verlies aangeboden. Er is maar een kleine kans dat een nabestaande van een moordslachtoffer op het spreekuur komt, maar omdat de emotionele impact groot is, is het goed om te weten dat voor hen een effectieve behandeling beschikbaar is. ■

Adinda Mailuhu

Van Denderen M. *Grief following homicidal loss [proefschrift]. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen, 2017.*

Minder antibiotica door meer te praten?

Nederlandse huisartsen zijn terughoudend in het voorschrijven van antibiotica vergeleken met hun Europese collega's. Toch schrijven ook Nederlandse huisartsen regelmatig antibiotica voor als NHG-Standaarden deze niet aanbevelen. De ruimte voor verstandiger voorschrijven lijkt vooral te zitten in het gesprek tussen patiënt en huisarts.

In twee recente onderzoeken analyseerden de onderzoekers gegevens uit NIVEL Zorgregistraties eerste lijn. Deze database bevat gegevens die worden verzameld bij ruim 500 huisartsenpraktijken met 1,7 miljoen ingeschreven patiënten. Met data uit 2014 is bepaald hoe vaak

huisartsen antibiotica voorschrijven voor patiënten met luchtweginfecties of blaasontsteking. Per patiënt en episode is bepaald of er volgens de NHG-Standaard wel, geen of een onzekere indicatie voor antibiotica was. Daarnaast namen de onderzoekers een vragenlijst af onder leden van het Consumentenpanel Gezondheidszorg en interviewden zij patiënten en huisartsen.

Huisartsen blijken regelmatig antibiotica voor te schrijven bij luchtweginfecties en bij blaasontsteking, ook als daar volgens de NHG-Standaarden geen of een onzekere indicatie voor is. Bijvoorbeeld voor sinusitis wordt bij 51% van de episodes waarbij volgens de NHG-Standaard antibiotica niet geïndiceerd zijn, toch antibiotica voorgeschreven.

De huisartsen geven aan dat wensen

van patiënten soms een rol spelen bij het afwijken van de NHG-Standaarden. Toch zeggen patiënten die bij hun huisarts zijn geweest voor hoesten, neusbijholteontsteking of blaasontsteking dat, als er over antibiotica is gesproken, hen meestal niet naar hun mening is gevraagd. Het is daarom de vraag of huisartsen daadwerkelijk op de hoogte zijn van de wensen van hun patiënten. In de vragenlijst geven bijna negen op de tien patiënten aan dat zij vinden dat bij alledaagse klachten antibiotica niet noodzakelijk zijn.

Hoewel Nederlandse huisartsen in vergelijking met hun Europese collega's terughoudend zijn in het voorschrijven van antibiotica, kan het voorschrijven mogelijk verder verminderd worden door meer met patiënten in gesprek te gaan en daarbij ook naar hun mening te vragen. ■

Thamar van Esch

Van Esch TEM, et al. *Antibioticagebruik bij luchtweginfecties in de eerste lijn. Utrecht: NIVEL/IVM, 2016. www.nivel.nl.*

Van Esch, TEM, et al. *De rol van patiënten bij het afwijken van richtlijnen door huisartsen: een onderzoek naar het voorschrijven van antibiotica. Utrecht: NIVEL/Zorginstituut Nederland, 2017. www.nivel.nl.*

